

TÜRKİYE’DE İLETİŞİM LİTERATÜRÜNDE ORTAYA KONULAN DİJİTALLEŞME KONULU MAKALELERE YÖNELİK NİTEL BİR İNCELEME

İsmail DORU¹

Ahmet GÜVEN²

Öz

Araştırma Makalesi Research Article

¹ Dr. Öğr. Üyesi,
Bandırma Onyediy Eylül
Üniversitesi,
Bandırma MYO,

E-Posta
idoru@bandirma.edu.tr

ORCID
0000-0002-7326-6956

² Doç. Dr.
Bandırma Onyediy Eylül
Üniversitesi
Ömer Seyfettin Uygulamalı
Bilimler Fakültesi

E-Posta
agüven@bandirma.edu.tr

ORCID
0000-0002-2452-2992

Başvuru Tarihi / Received
24.04.2023

Kabul Tarihi / Accepted
14.09.2023

Dijitalleşme son yıllarda toplumsal hayatın hemen her alanını kapsayan bir niteliğe bürünmüştür. Bu durum beraberinde dijitalleşme üzerine yapılan akademik çalışmaların sayısının artışı getirmektedir. Bu çalışmada Türkiye’deki iletişim literatüründe dijitalleşmeye ilişkin yapılan akademik çalışmalar incelenmiştir. Bu önemli konuda daha önce bibliyografik araştırma yapılmamıştır. Bu nedenle araştırma iletişim literatüründe önemini koruyan dijitalleşme konusundaki mevcut durumu görmek ve bu doğrultuda gelecek çalışmalara yönelik önerilerde bulunmak için önem taşımaktadır. Çalışma 2017-2021 yılları arasında Türkiye’de yayınlanan 44 iletişim dergisinde dijitalleşme üzerine yazılmış 283 makaleyi ele almaktadır. Çalışmada nitel araştırma deseni kullanılmış, veriler arşiv taraması ile elde edilmiş, elde edilen verilere içerik analizi uygulanmıştır. Makalelerin yıllara göre, yayın diline göre, araştırma teorilerine göre, konularına göre, kullanılan yöntemlerine göre dağılımları tespit edilmiştir. Ayrıca makale yazarlarının unvanları, cinsiyetleri ve yazar sayılarının yanı sıra, görev yapmakta oldukları üniversiteler ve bağlı buldukları bölümlerine göre dağılımları incelenmiştir. Çalışma sonunda incelenen makalelerden Türkiye’de en çok dijital oyun konusunda makale yazıldığı, en fazla nitel yöntemin kullanıldığı ve teori olarak ana akım iletişim araştırmalarının tercih edildiği belirlenmiştir. Ayrıca 2021 yılında dijitalleşme üzerine yapılan çalışmaların anlamlı şekilde arttığı, çalışmaların daha çok doçent ve profesörler dışındaki akademisyenler tarafından gerçekleştirildiği ve dijitalleşmeye ilişkin çalışmaların ağırlıklı olarak iletişim fakültelerinde yapıldığı sonuçlarına da ulaşılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Dijitalleşme, İletişim Literatürü, Bibliyografik Analiz, İçerik Analizi

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

A QUALITATIVE ANALYSIS OF ARTICLES ON DIGITALIZATION IN COMMUNICATION LITERATURE IN TURKEY

Abstract

In recent years, digitalization has taken on a quality that covers almost every area of social life. This situation brings with it an increase in the number of academic studies on digitalization. In this study, academic studies on digitalization in the communication literature in Turkey were examined. No bibliographic analysis has been done on this important subject before. For this reason, the research is important to see the current situation on digitalization, which maintains its importance in the communication literature, and to make suggestions for future studies in this direction. The study deals with 283 articles on digitalization written in 44 communication journals published in Turkey between 2017-2021. Qualitative research design was used in the study, the data were obtained by archive scanning, and content analysis was applied to the obtained data. The distribution of the articles according to the years, according to the language of publication, according to the research theories, according to the topics and methods used was determined. In addition, the distribution of the article authors according to their titles, gender and number of authors, as well as the universities they are working in and the departments they are affiliated with, were examined. At the end of the study, it was seen that the most articles were written on digital games in Turkey, the qualitative method was used the most, and mainstream communication research was preferred as theory. In addition, it was concluded that the studies on digitalization increased significantly in 2021, the studies were mostly carried out by academicians other than associate professors and professors, and the studies on digitalization were mainly carried out in communication faculties.

Keywords: Digitalization, Communication Literature, Bibliographic Analysis, Content Analysis

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

GİRİŞ

Latince “digitus” kökünden türeyen ve İngilizce sayısal, nicel anlamlarına gelen dijital kelimesi (Nişanyan Sözlük, 2022). İçinde yaşamakta olduğumuz çağa adını vermeye başlamıştır. Pek çok eski kavramın önüne gelerek onları niteleyen bir sıfat olarak dijitalin kastettiği anlam esasında, bilginin fiziksel olmayan bir uzamda saklanabilmesi şeklinde ifade edilebilir. Alfabenin icadıyla kendisine zihin dışında saklanabilecek parşömen, papirüs, taş gibi yeni uzamlar bulan bilgi matbaanın icadıyla kitlesel olarak üretilebilme imkânı bulmuş ve kâğıt çağı olarak da nitelendirilen basılı medya dönemini ortaya koymuştur (McLuhan, 2014). Medyanın gelişimi ve dönüşümünün de takip edilebildiği bu izlek elektrikli iletişim araçlarının icadıyla birlikte yeni bir çağı beraberinde getirmiştir (McLuhan & Bruce, 2001). Bilginin fiziksel olmayan bir siber uzamda saklanabildiği bu çağa farklı zamanlarda farklı isimler verilmiş olsa da günümüzde dijital kelimesi daha fazla tercih edilmektedir. Bilişim teknolojilerindeki hızlı gelişmeler özellikle Web 2.0’ın ortaya çıkışından sonra dijitalleşmeyi yalnızca bilgi ve duygu paylaşımının sağlandığı bir medya olmaktan çıkararak hayatın her alanını kapsamaya başlayan bir kavram haline getirmiştir. Özellikle Covid-19 Pandemisi esnasında, zaten hızla yayılmakta olan dijitalleşme birçok alanda bir zorunluluk haline almaya başlamıştır. Eğitimden ticarete, eğlenceden kültüre pek çok alanda dijitalleşme hızlanmış ve adeta dijital çağın resmi başlangıcına dönüşmüştür.

Genel olarak teknolojiye özelde ise medya teknolojilerinde meydana gelen değişimlerin yalnızca iletişim pratiklerinde değişiklik meydana getirdiğini söylemek güçtür. Her medya sahip olduğu yapısal özellikleri sebebiyle kendi epistemolojisini yaratmaktadır (Postman, 2020: 41). Dolayısıyla bir çağın başat medyasının değişimi düşünme biçimlerinden organizasyon yapılarına kadar toplumun her alanını değiştirip dönüştürmektedir. Bu sebeple medyanın dijitalleşmesi veya dijital medyanın çağın başat medyası konumuna gelmesi de kültür, siyaset, ekonomi, ahlak gibi pek çok alanda dönüşüm meydana getirmekte ve toplumu radikal bir değişime zorlamaktadır. Dijitalleşme toplumsal hayatımıza dijital vatandaşlık, dijital okuryazarlık, dijital etik, dijital diplomasi, dijital yerlilik ve göçmenlik, dijital pazarlama, e-ticaret, e-spor gibi pek

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

çok yeni kavram getirmiştir. Özellikle Covid-19 Pandemisiyle hızlanan bu süreç toplumsal hayatımızın her alanını kaplamış durumdadır.

Bu radikal dönüşüm sebebiyle yenilik ve fırsatların yanı sıra korku ve tehditler de oluşmaktadır. Akademik çalışmalar, genel anlamıyla mevcut sorunlara çözüm arayışı veya sorunların tespiti noktasında işlev gördükleri için dijitalleşen toplum özelinde yapılan akademik çalışmaların da dijitalleşme konusundaki tespit ve çözümlere odaklandıkları düşünülmektedir.

Bu çalışmanın sorunsalı yukarıda bahsedilen dijitalleşmenin Türkiye’deki akademik çalışmalarda nasıl ve hangi bağlamlarda ele alındığıdır. Türkiye’de iletişim akademisi içerisinde dijitalleşme konusu bibliyografik bir çalışma ile değerlendirilmemiştir. Ali Hasan Hamut’un “Türkiye’de Dijitalleşme Olgusuna İlişkin Bibliyografya ve Bir Değerlendirme” başlıklı analiz çalışması mevcuttur. Ancak bu çalışma ilgili makale ve tezleri dizinlemekle yetinmiştir. Bu durum dijitalleşme konusunda kapsamlı bir bibliyografik çalışmanın yapılması gerektiğini göstermektedir. Türk toplumunun yeni teknolojilere uyum konusunda hevesli olduğunu söylemek mümkündür. Sosyal medya uygulamalarının kullanım oranlarından, online alışverişe, e-devlet gibi dijital vatandaşlık uygulamalarıyla uyum sağlamadan uzaktan eğitime, dijital oyunlardan dijital aktivizme kadar dijitalleşmenin hemen her alanında Türk toplumunun aktif olduğu görülmektedir. Buna paralel olarak Türkiye’de dijitalleşmeye ilişkin hatırı sayılır bir akademik literatür oluştuğu görülmüştür. Bu konuda iletişim literatürün mevcut durumunu görmek açısından bu araştırmanın önem taşımaktadır. Bu literatürün bibliyografik olarak analizi için nitel bir desene sahip durum araştırması yürütülmüştür. Verilerin analizinde ise nitel içerik analizi kullanılmıştır. Bu sebeple DergiPark üzerinden yayın yapmakta olan 44 iletişim dergisinde yayınlanmış dijitalleşmeye ilişkin makaleler incelenmiştir. Dergiler seçilirken yalnızca iletişim alanında yayın yapması kriter olarak alınmış, iletişim ile ilgili makaleler yayınlıyor olsa da sosyal bilimlerin diğer alanlarında da yayın yapan daha kapsamlı dergiler araştırma dışı bırakılmıştır. Bu dergilerin bir kısmı üniversiteler bünyesinde yayın yapan iletişim fakültesi dergileri iken bir kısmı da özel dergilerdir. Dergiler seçilirken tarandıkları endekslere bağlı olarak bir ayırım yapılmamış tüm iletişim dergileri çalışmaya dahil edilmiştir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Çalışmaya konu olan makaleler son beş yıl içerisinde yayınlanmış (2017-2021) makalelerden oluşmaktadır. Dergilerin çıkarmış oldukları özel sayılar dikkate alınmamış, tematik sayılar ise değerlendirmeye dahil edilmiştir. 2017-2021 arası beş yıllık dönemde bahsi geçen dergiler toplamda 356 sayı ve 3042 makale yayınlamışlardır. 3042 makalenin 283 tanesi dijitalleşme ile ilgili makalelerdir. Bir makalenin dijitalleşme ile ilgili olup olmadığının tespiti noktasında, makale başlığında veya anahtar kelimelerde “dijital” ifadesinin geçiyor olması kriter olarak alınmıştır.

1. Metodoloji

1.1. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Bu çalışmanın amacı 2017-2021 yılları arasında iletişim literatüründe ortaya konulan dijitalleşme konulu makale çalışmalarının konu dağılımlarını, eğilimlerini, yöntemlerini vb. bibliyografik olarak analiz etmektir. Bu türden analiz iletişim literatüründe önemini koruyan dijitalleşme konusundaki mevcut durumu görmek ve bu doğrultuda gelecek çalışmalara yönelik önerilerde bulunmak için önem arz etmektedir. Bu doğrultuda belirlenmiş olan amaç soru cümleleri şöyledir:

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının yıllara göre dağılımı (artış/azalış) nasıldır?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının yıllara göre eğilimleri (konu) nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının teorik dağılımları nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının yöntem dağılımları nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının özet içeriklerine yönelik bulgular (özetler amaç, yöntem, kapsam/sınır ve bulgular taşıyor mu?) nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının üniversitelere ve bölümlere göre dağılımları nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının araştırmacı unvanlarına göre dağılımı nelerdir?

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

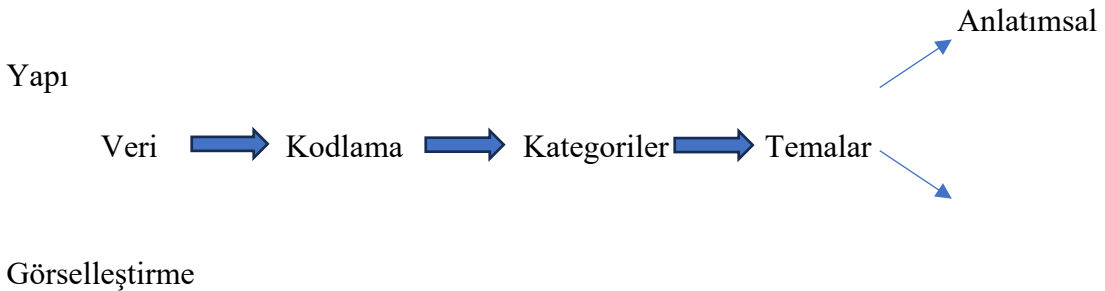
Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının araştırmacı cinsiyetine göre dağılımları nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarda kullanılan anahtar kelimelerin dağılımları nelerdir?

Dijitalleşme konulu makale çalışmalarının yayın diline göre dağılımları nelerdir?

1.2. Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırma nitel yöntemle tasarlanmış, durum desenine göre yürütülmüştür. Nitel araştırmalarda “gözlem”, “görüşme” ve “doküman analizi” gibi nitel veri toplama teknikleriyle “ne” ve “nasıl” sorularının cevabı aranır (Yıldırım & Şimşek, 2016: 41). Nitel araştırmalarda çok kullanılan durum deseninde ise; belirli bir zaman dilimi gözetilerek güncel ya da gerçek yaşamdaki olgusalılıklara yönelik, çoklu veri ve bilgi kaynakları kullanılarak durum nitelenir (Silverman, 2021: 150; Yıldırım & Şimşek, 2016: 73; Creswell, 2021: 99). Durum desenine göre tasarlanan araştırmada; verilerin elde edilmesinde ve analizinde ise arşiv araştırması ve betimsel yöntem kullanılmıştır. Verilerin toplanması noktasında kullanılan teknik ise içerik analizi ve doküman incelemesi yaklaşımlarıdır. Doküman incelemesi doğrudan gözlem, deney ve görüşme gibi imkanların olmadığı durumlarda mevcut kaynaklarda hazır olan bilgidan hareketle ilişkiler kurma ve analiz etme sürecini kapsar. (Merriam, 2013: 131-132); (Yıldırım & Şimşek, 2016: 189). İçerik analizi bir metinden elde edilen verilerden yenilebilir ve tekrarlanabilir anlamlı çıkarımlar sağlamaya yarayan bir araştırma tekniğidir (Stan, 2010: 225-229). Nitel İçerik analizlerinde kodlama süreci verilerin elde edilmesinden analizine kadar titizlikle yürütülmesi gereken bir süreçtir. Tekindal’a (2023: 543) göre bu süreç genel hatlarıyla aşağıdaki gibidir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Yukarıda genel hatlarıyla görüldüğü üzere bu süreçte ilk olarak araştırmacının amacı doğrultusunda Türkiye’de DergiPark sisteminde yer alan ve sadece iletişim üzerine çalışmalar yayımlayan 44 dergi belirlenmiştir. Daha sonrasında ise belirlenen dergilerde 2017-2021 yılları arasında dijitalleşme konulu yayımlanan makalelere ulaşılmıştır. Makaleler belirlenirken makale başlığında veya anahtar kelimelerinde dijitalleşmeye dair kelimelerin olması kriter olarak alınmıştır. Kriterler doğrultusunda 283 makale çalışmasına ulaşılmıştır. Bu süreçte belirlenen yıllar arasında araştırmaya dahil edilen bütün dergiler ve makaleler titizlikle tablolaştırılmıştır. Böylece verilerin gözden kaçması önlenmiş ve takibi yapılabilmektedir. Ayrıca her bir dergide örneklem olarak uygun olan makale dosyaları tek tek indirilmiş, üzerinde kodlama yapılmak üzere MAXQDA isimli nitel veri analizi programına yüklenmiştir. Bu aşamadan sonra birinci yazar tarafından her bir araştırma sorusundan hareketle ön kodlamalar yapılmış, kategoriler oluşturulmuştur. Elde edilen makalelerin tümü analiz kapsamına alındığı için alanı nitelenmek için herhangi bir örneklem seçimine ihtiyaç duyulmamıştır. Belirlenen yıllar arasında tüm örneklemin alınması araştırmacının dış geçerliliğine katkı sağlamaktadır. Bu bağlamda yayımlanan bütün makaleler tümevarımsal bir kodlama sistemi ile kodlanmıştır. Kodlama niteliksel araştırmaların temelini oluşturur ve analizi başlatan ilk adım olarak çözümlenme sürecini mümkün kılar (Punch, 2016: 193). Bu doğrultuda ilgili araştırma sorularımız göz önüne alınarak kodlama yapılmış; kodlamalar, veri analizleri ve görselleştirmeler için ise MAXQDA isimli nitel veri analizi programından yararlanılmıştır.

1.3. Geçerlilik ve Güvenirlik

Nitel araştırmalar derinlemesine yorumsamacı analiz ve araştırmacının aktif katılımının olduğu araştırmalardır. Yorumsamacı ve araştırmacının aktif katılımı; araştırmacıların analiz sürecine etkisini tartışmalı hale getirmektedir. Araştırmacıların inancı, kültürü, beklentileri, öznel yaklaşımı ve değerlendirmeleri araştırmacının bilimsel seyrini etkileyebilir. Bunun önüne geçilebilmesi için son yıllarda nitel araştırmalarda güvenilirlik ve geçerlilik konusu ön plana çıkmıştır. Zira bütün akademik araştırmalar etik ilkeleri gözeterek geçerli ve güvenilir bilgi üretme kaygısı taşınmalıdır. (Merriam, 2013: 199). Bu nedenle farklı yer ve zamanlarda yöntem bilimciler tarafından konu tartışılmış,

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

nitel araştırmalarının ilgili problemlerini giderebilmek için bazı ölçütler ortaya konuştur. Merriam (2013: 200-219) için bu ölçütler “iç geçerlilik”, “güvenirlilik” ve “dış geçerlilik” unsurları şeklinde üçe ayrılmaktadır; Lincoln ve Guba (1985: 301-318) ise “inandırıcılık”, “güvenilebilirlik”, “onaylanabilirlik”, “aktarılabirlik” unsurları olarak dört ölçüt altında toplamıştır. Yin (2018: 87) ise nitel bir araştırmanın “yapı geçerliliği”, “iç geçerlilik”, “dış geçerlilik”, “güvenirlilik” ölçütlerini barındırması gerektiğini vurgular. Hem ilgili araştırmalara hem de diğer yöntem (Tekindal, 2023: 552-557); (Tutar, 2022: 120-132); (Kurnaz, 2021) araştırmalarına atıfla bu araştırmada dikkat gösterilen geçerlilik ve güvenirlilik unsurları tabloda verilmiştir.

Tablo 01: Araştırmanın Geçerlilik ve Güvenirlilik Unsurları

Geçerlilik	İç Geçerlilik	Akran değerlendirme Araştırmacılar arası sıkı iletişim ve bilgilendirme Araştırmacıların konu ve yöntem hakkında deneyimi Öznelarasılık Önceki ve benzer araştırmaların taranması Uygun bilimsel araştırma yöntemlerini kullanma
	Dış Geçerlilik	Verilerin toplanma süreci ve araçlarının açıklanması Verilerin analiz sürecinin açıklanması Güncel programlardan yararlanma Araştırmacıların nesnel konumu Yeterli örneklemin alınması ve uygun yöntem
Güvenirlilik	İç Güvenirlilik	Araştırma sorularının açık ifade edilmesi Araştırmacıların yorum yetkinliği Verilerin korunması ve kaliteli verilerin sunulması Kodlama güvenirliliği (kodların teyidi)
	Dış Güvenirlilik	Verilerin sonuç kısmında tartışılması Açıklık ve şeffaflık Bulguların öznel yorumdan kaçınılarak sunulması

Yukarıda tabloda aktarıldığı üzere çalışma başından itibaren nitel araştırmalara yönelik gelebilecek eleştiriler doğrultusunda, nitel araştırmalarda kullanılan geçerlilik ve güvenirlilik unsurlarına araştırma sürecinde özen gösterilmiştir. Özellikle nitel içerik analizlerinde kodlama güvenirliliği konusu araştırmacılar tarafından uygulanmıştır. Bu konuda Merten’in güvenirlilik formülü uygulanmış ve Saldaña’nın güvenirlilik ölçekleri ile

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

kodlayıcılar arasındaki uzlaşa ortaya konmuştur. Bu süreçte ilk olarak birinci araştırmacı tarafından öncül/ön kodlama işlemi yapılmıştır. Ön kodlama işleminde araştırmacının problemi ve sorularından hareketle veri seti kodlanmaya başlanmış ve kategorizasyon süreci oluşturulmuştur. Örneklem olarak alınan veri setinden kod ve kategorilerin elde edilmesinden sonra; ikinci araştırmacıya veri seti verilmiş ve bağımsız bir şekilde kodlama yapması istenmiştir. Süreç sonucunda Merten’in güvenilirlik formülü uygulanmıştır; (akt. Akkor Gül, 2005: 32).

$$K = 2 \times k_{1,2} / k_1 + k_2$$

k_{1, 2}: kodlayıcıların birbiriyle tutarlı kodlama sayısı

k₁: ilk kodlayıcının kodlama sayısı k₂ = ikinci kodlayıcının kodlama sayısı

Araştırmada Saldaña’a göre güvenilirlik %90’lık bir uzlaşa ile sağlanmıştır. %80 ve üzeri uzlaşa oranları güvenilirlik açısından olumludur (Saldaña, 2022: 31). Bu oranların yüksek çıkmasında en temelde araştırma problemi ve araştırma probleminden hareketle amaç soru cümlelerinin net bir şekilde belirlenmesi büyük önem taşımaktadır.

Sonuç olarak araştırma tasarım aşamasından sonuçlara kadar; ilgili yöntemi daha önce farklı araştırmalarında kullanmış olan akran denetiminden başlayarak, gerek iç-dış güvenilirlik unsurları, gerekse de iç-dış güvenilirliği sağlayan birçok unsur göz önüne alınarak yürütülmüştür.

1.4. Evren ve Örneklem

Araştırmacının örneklemini Türkiye’de DergiPark sistemi üzerinde yer alan iletişim temalı 44 dergiden 2017-2021 yılları arasında yayımlanan 283 makale çalışması oluşturmaktadır. Dijitalleşme konusunun Türkiye’de çalışılmaya başlandığı ve yoğunlaştığı 5 yıllık sürecin içerisinde yayımlanan makale çalışmalarının literatürün seyrini görmek açısından yeterli olacağı düşünüldüğü için; 2017-2021 yılları arasındaki 283 makale örneklem olarak alınmıştır. Bu yıllar arasında yayımlanan dijitalleşme konulu bütün çalışmalar araştırmaya dahil edildiği için örneklem yöntemi olarak herhangi bir yöntem tercih edilmemiştir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

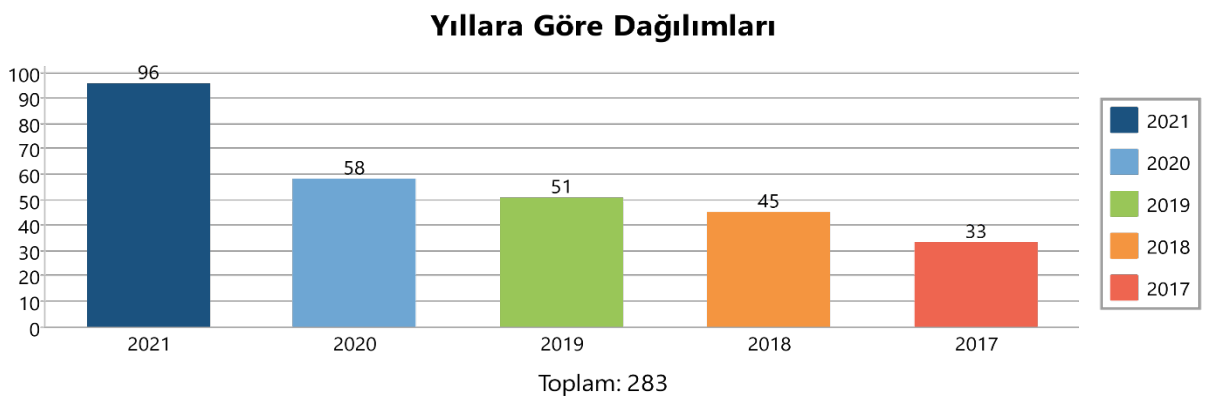
1.5. Sınırlılıklar

Araştırmamız DergiPark sistemi üzerinde yer alan iletişim temalı 44 dergiden 2017-2021 yılları arasında yayımlanan dijitalleşme konulu 283 makale çalışması ile sınırlıdır.

2. Bulgular

2.1. Çalışmaların Yıllara Göre Dağılımları

Şekil 01: Makalelerin Yıllara Göre Dağılımı

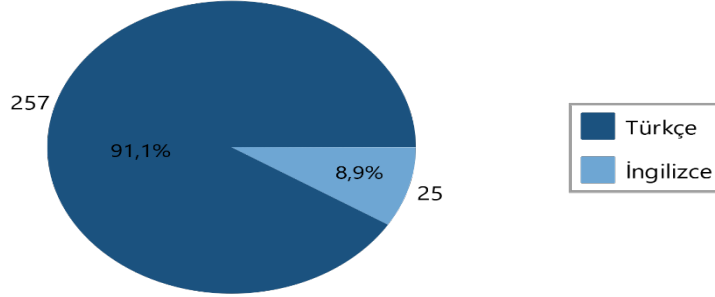

Dijitalleşme üzerine yapılan akademik çalışmaların yıllara göre dağılımlarına bakıldığında 96 çalışma ile 2021 yılının en fazla çalışma yapıldığı yıl olmuştur. Ardından 58 çalışma ile 2020, 51 çalışma ile 2019, 45 çalışma ile 2018, 33 çalışma ile de 2017 yılı gelmektedir. Ayrıca araştırma kapsamında alınan ilk yıl olan 2017 yılı da dahil olmak üzere, her yıl çalışmaların önemli ölçüde artarak devam ettiği görülmektedir. Bu da iletişim alanında dijitalleşme konulu çalışmalara verilen önemin yıllar içerisinde arttığını nitelemektedir. Özellikle 2020 yılından 2021 yılına geçildiğinde yapılan araştırmaların neredeyse iki katına çıkmış olması alan içerisinde bu eğilimin devam ettiğini göstermektedir. Covid-19 pandemisinin 2020 yılı başlarında dünyada yaygın olarak görülmesi sebebiyle iş dünyasından eğitim alanına kadar hayatın pek çok alanında dijitalleşmenin hızlandığı ortadadır. Çalışmada tespit edilen 2021 yılına ait bu anlamlı artışın pandemi sebebiyle hızlanan dijitalleşme eğiliminin akademik çalışmalara yansımaları olduğu söylenebilir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.2. Araştırmaların Yayın Diline Göre Dağılımları

Şekil 02: Makalelerin Yayın Diline Göre Dağılımı

Toplam: 283

2017-2021 yılları arasında tespit edilen 283 makale çalışmasının 257’si (%91, 1) Türkçe, 25’i (%8, 9) ise İngilizce olarak yayımlanmıştır. Bu bağlamda çalışmalarda Türkçe ve İngilizce olmak üzere 2 farklı dilin kullanıldığı tespit edilmiştir. Hatırı sayılır derece de İngilizce dilinde çalışmalar yapılmasına rağmen başka dillerde yapılan çalışmaların yeterli olmadığı görülmektedir. Bu nedenle farklı dillerde yapılacak çalışmaların teşvik edilmesi önerilmektedir.

2.3. Araştırmaların Teorilerine Göre Dağılımları

Tablo 02: Makalelerin Teorilerine Göre Dağılımları

	Belge grubu		Toplam
Teorilerine Göre Dağılımları			
• Ana Akım İletişim Araştırmaları	167	(59,0%)	167
• Eleştirel Çalışmalar	62	(21,9%)	62
• Diğer	35	(12,4%)	35
• Kültürel Çalışmalar	9	(3,2%)	9
• Göstergibilim	7	(2,5%)	7
• Teknolojik Determinizm	3	(1,1%)	3
Σ TOPLAM	283		283
# N = Belgeler	283 (100,0%)		283 (100,0%)

283 makale çalışmasını teorilerine göre incelediğimizde 167 (%58,0) ile en çok Ana Akım İletişim Araştırmaları kapsamına girecek teorilerin ve yaklaşımların tercih edildiği görülmektedir. Bunu 62 (%21,9) ile Eleştirel Çalışmalar, 35 (%12,4) ile iletişim araştırmaları içerisinde doğrudan bir kapsama dahil edemeyeceğimiz teoriler ve yaklaşımlar, 9 (%3,2) ile Kültürel Çalışmalar, 7 (%2,5) ile Göstergibilim, 3 (%1,1) ile de

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Teknolojik Determinizm kapsamına dahil edeceğimiz çalışmalar takip etmektedir. Tablo’nun ifade ettiği üzere dijitalleşme konusunda da ana akım yönelimler hakimiyetini korumaktadır.

2.4. Yazar Sayılarına Göre Dağılımları

Tablo 3: Makalelerin Yazar Sayılarına Göre Dağılımları

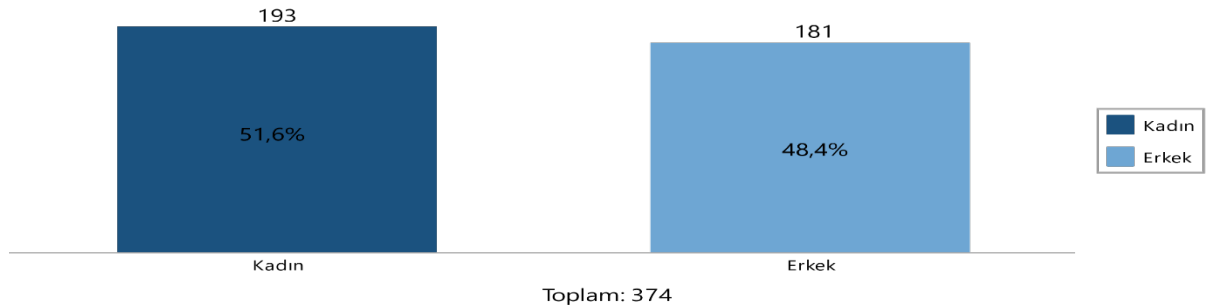
	Belge grubu		Toplam
Yazar Sayılarına Göre Dağılımları			
Tek Yazarlı	148	(52,3%)	148
İki Yazarlı	128	(45,2%)	128
Üç Yazarlı	5	(1,8%)	5
Dört Yazarlı	2	(0,7%)	2
Σ TOPLAM	283		283
# N = Belgeler	283 (100,0%)		283 (100,0%)

Makalelerin yazar sayılarına göre dağılımlarına bakıldığında %52,3 (148) bir yüzdelikle çalışmaların yarısından fazlasını tek yazarlı çalışmalar oluşturmaktadır. Bunu %45,2 (128) oranıyla iki yazarlı, %1,8 (5) ile üç yazarlı, 0,7’lik (2) oranla dört yazarlı makale çalışmaları takip etmektedir. Son yıllarda sosyal bilimlerin geldiği araştırma süreçleri itibariyle çok yazarlı karma çalışmalar ön plana çıkmaktadır. Dijitalleşme ile ilgili verilere baktığımızda araştırmaların yarısından fazlasını hala tek yazarlı çalışmaların oluşturduğu görülmektedir. Ayrıca üç yazarlı ve dört yazarlı araştırmalarının yüzdeliği ise oldukça düşüktür. Elde edilen veriler mevcut eğilimlerin dijitalleşme konusunda yeterli derecede yerleşmediğini göstermektedir. Bu doğrultuda çok yazarlı araştırma süreçlerinin artırılması dijitalleşmeye yönelik nitelikli ve kapsamlı çalışmaların ortaya çıkmasına katkıda bulunacaktır.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

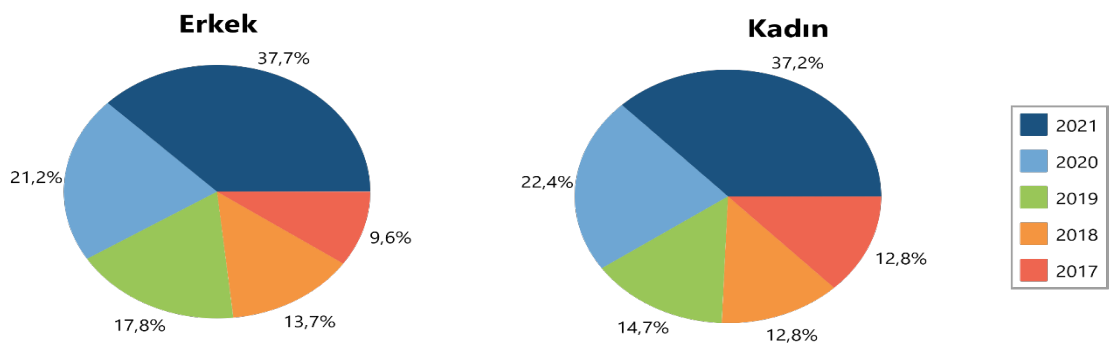
2.5. Yazarların Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Şekil 03: Makale Yazarlarının Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

374 yazardan 193’ü (%51,6) kadın, 181’i (%48,4) ise erkektir. Bu da kadın yazarların dijitalleşme literatürüne daha çok katkı yaptığını nitelemektedir. Şekil 04’de görüldüğü üzere araştırmacıların cinsiyetlerinin yıllık dağılımlarına baktığımızda ise her iki cinsiyette de istikrarlı ve benzer bir yükselişin olduğu görülmektedir. Ayrıca genel seyirde kadın araştırmacıların erkek araştırmacılara göre daha çok katkı sağladığı görülse de 2018 ve 2019 yıllarında erkek araştırmacıların kadın araştırmacılara göre daha fazla katkı sağladığı tespit edilmiştir.

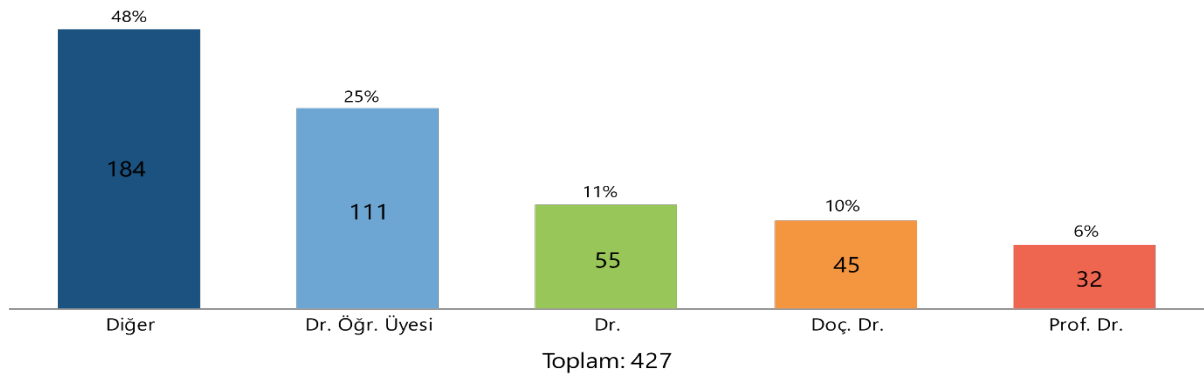
Şekil 04: Makale Yazarlarının Yıllık Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.6. Yazarların Unvanlarına Göre Dağılımları

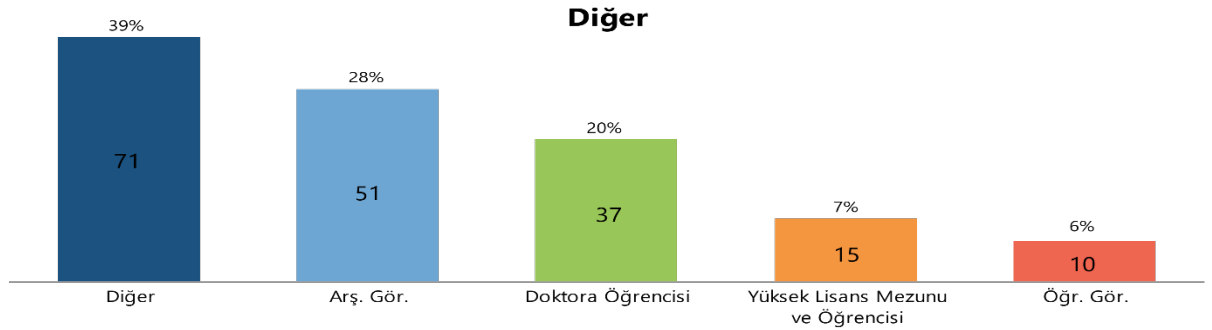
Şekil 05: Makalelerin Yazar Unvanlarına Göre Dağılımı

Şekil 05’e göre literatüre en çok katkı yapan araştırmacılar %48 ile diğer kategorisinde (Şekil 06’da görüldüğü üzere Arş. Gör., Doktora Öğrencisi, Yüksek Lisans Mezunu ve Öğrencisi, Öğretim Görevlisi vd.) yer alan araştırmacılar, %25 ile Dr. Öğretim Üyeleri ve %11 ile Dr. Unvanına sahip kişilerdir. Tablo 05-06’da ortaya konulan veriler dijitalleşme literatürüne katkı yapan araştırmacıların çoğunlukla Dr. Öğr. Üyesi unvanı olan araştırmacılar tarafından yapıldığını bize göstermektedir. Bu araştırmacıları takiben Doçent düzeyinde %10 ve Profesör düzeyinde ise %6’lık bir katkı olmuştur. Ancak yapılan kodlamalar sırasında bu düzeyde katkıların ise tezden üretilen yayımlar, ikincil ve üçüncül yazar düzeyinde katkıları olduğu görülmektedir. Bu da dijitalleşme gibi güncel konularda Doçentlik ve üstü düzeyde katkıların oldukça yetersiz olduğunu nitelemektedir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Şekil 06: Makalelerin Diğer Kategorisindeki Unvanlarına Göre Dağılımı

2.7. En Üretken Yazarlar

Tablo 4: Yazar Üretkenliği

Yazarlar	Frekans
%	
Derya Gül Ünlü	6
2,1	
Ali Murat Kırık	4
1,4	
Filiz Balta Petekoğlu	3
1,1	
Deniz Yengin	3
1,1	
Bilge Narin	3
1,1	
Ayten Övür	3
1,1	
Mert Küçükvardar	3
1,1	

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Murat Koçyiğit	3
1,1	
Oğuz Kuş	3
1,1	
Yavuz Demirbaş	3
1,1	
Yunus Emre Ökmen	3
1,1	
Diğer	390
95,8	

Kodlanmış Belgeler: 283

Toplam Yazar Sayısı: 374

Elde Edilen Kod: 427

Dijitalleşme literatürüne araştırmacı düzeyinde yapılan katkılara bakıldığında Derya Gül Ünlü’nün 6 çalışma ile en çok katkıyı sağladığı görülmektedir. Ünlü’yü 4 araştırma ile Ali Murat Kırık takip etmektedir. Bunun dışında Filiz Balta Petekoğlu, Deniz Yengin, Bilge Narin, Ayten Övür, Mert Küçükvardar, Murat Koçyiğit, Oğuz Kuş, Yavuz Demirbaş, Yunus Emre Ökmen ise 3’er çalışma ve diğer kategorisinde yer alan 27 yazar ise 2 çalışma ile alana katkı sunmuştur.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.8. En Üretken Üniversiteler ve Bölümler

Tablo 5: Üniversite Üretkenliği

Üniversiteler	Frekans	%
Diğer ¹ 36,1		156
İstanbul Ü.	41	9.8
Marmara Ü.	35	8.1
İstanbul Aydın Ü.	33	7
Ankara Hacı Bayram Veli Ü. 3,7		16
Atatürk Ü. 3,6		14
Erciyes Ü.	13	3,5
Kocaeli Ü.	13	3,5
Anadolu Ü.	11	2,5
Sakarya Ü.	11	2,5
Üsküdar Ü.	11	2,5
Ankara Ü.	9	2.2
Ege Ü.	9	2.2
Selçuk Ü.	9	2.2
Akdeniz Ü.	7	1,6
Maltepe Ü.	7	1,6
Gelişim Ü.	6	1,4

¹ Diğer Üniversiteler, kurum dışı araştırmacılar ve üniversiteleri belirtilmeyen araştırmacılar.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Necmettin Erbakan Ü.	6	1,4
Arel Ü.	5	1,1
Fırat Ü.	5	1,1
Süleyman Demirel Ü.	5	1,1
Trabzon Ü.	5	1,1

Kodlanmış Belgeler: 283

Elde Edilen Kod: 427

Tablo 04’de en üretken üniversitelere baktığımızda %9,8’lik oranla İstanbul Üniversitesi, %8,1 oranla Marmara Üniversitesi, %7 oranla İstanbul Aydın Üniversitesi, %3,7 oranla da Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi dijitalleşme literatürüne en çok katkıyı yapan üniversitelerdir. Bu da köklü devlet üniversitelerinin alana katkı noktasında ön planda olduğunu göstermektedir. Vakıf düzeyinde ise İstanbul Aydın Üniversitesi diğer üniversitelere göre alana katkısıyla ön plana çıkmaktadır. Bu üniversiteleri %3,5 oranla Erciyes ve Kocaeli Üniversiteleri, %2,5 oranla ise Anadolu, Sakarya ve Üsküdar Üniversiteleri takip etmektedir. 5 farklı yerde kodlanan ilk 21 üniversite Tablo 04’de verilmiştir. Ayrıca kodlamalar sonucunda 62 devlet, 17 vakıf ve 3 ülke dışı, toplamda 82 farklı üniversitenin dijitalleşme literatürüne katkı sağladığı tespit edilmiştir. Tablo’da yer alan diğer kategorisindeki 156 kodun 51’i bilinmeyen ve üniversite dışı kurumlar olarak kodlanmıştır. Bu doğrultuda birçok dergide araştırmacıların başta üniversite bilgileri başta olmak üzere bilgilerinin belli bir standartta paylaşılmadığı görülmektedir. Bu nedenle dergilerde belli standartların uygulanması gerekmektedir. Ayrıca oranın az olması ve ortak bir kategori örüntüsü tespit edilmediği için ayrı bir kodlama yapılmamıştır.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Tablo 6: Bölüm Üretkenliği

Üniversiteler	Frekans	%
Diğer	251	58,7
İletişim Fakültesi	145	
Diğer Fakülteler ve Kurumlar	106	
Halkla İlişkiler ve Tanıtım		40
9,3		
Gazetecilik	36	8,4
Radyo, Televizyon ve Sinema	28	6,5
Halkla İlişkiler ve Reklamcılık		15
3,5		
İletişim Bilimleri		13
3		
Yeni Medya ve İletişim		7
1,6		
Bilişim	7	1,6
Medya ve İletişim	5	1.1
Sinema ve Televizyon	4	0,93
Basın ve Yayın	3	0,70
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri	2	0,46
Medya ve İletişim Sistemleri	2	0,46
Görsel İletişim Tasarım	2	0,46
Reklamcılık	1	2.2

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Turizm ve Otelcilik	1	2,2
Psikoloji	1	0,23
Yeni Medya ve Gazetecilik	1	0,23
Nöropazarlama	1	0,23
Reklam Tasarımı ve İletişim	1	0,23
Dijital Oyun Tasarımı	1	0,23
Fotoğrafçılık	1	0,23
Medya Ekonomisi ve İşletmeciliği	1	0,23
Sağlık Yönetimi	1	0,23
İletişim, Tasarım ve Medya	1	0,23
Bilgi ve Belge Yönetimi	1	0,23

Kodlanmış Belgeler: 283

Elde Edilen Kod: 427

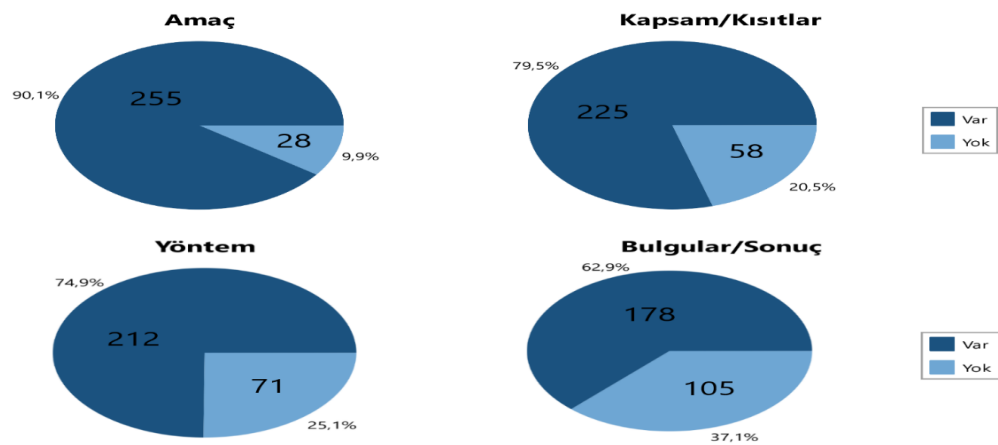
İletişim temalı dergilerde dijitalleşme literatürüne en çok katkı yapan bölümlere bakıldığında 40 (%9,3) farklı kod ile Halkla İlişkiler ve Tanıtım, 36 (%8,4) ile Gazetecilik, 28 (%6,5) ile Radyo, Televizyon ve Sinema Bölümleri ön plana çıkmaktadır. Bu bölümleri 15 (%3,5) ile Halkla İlişkiler ve Reklamcılık, 13 (%3) ile İletişim Bilimleri, 7 (%1,6) ile de Yeni Medya ve İletişim Bölümleri takip etmektedir. Kodlamalar sonucunda ise 25 farklı bölüm tespit edilmiştir. %58,7’li bir yüzde ile Diğer kategorisinin ön plana çıkmasının sebebi ise araştırmacıların bölüm bilgilerinin çalışmalarda yer almamasıdır. Bu nedenle bu araştırmacılar arasında fakülte bilgileri yer alan kişiler fakülte düzeyinde kodlamaya tabi tutulmuş, 251 kodun 145 tanesini iletişim fakülteleri çatıları altında araştırma yapan kişiler olduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda iletişim temalı dergilerde iletişim fakültesi çatısı altında yer alan araştırmacıların alana ciddi katkı

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

sağladığı görülmektedir. Geriye kalan 106 kod ise araştırma ve uygulama merkezleri, farklı kurumlar ve herhangi bir bilgi tespit edilemeyen kişilerdir. Bu türden araştırmaların sağlıklı bir şekilde yürütülmesi için dergilerin bu standartları korumasının önemi bir kez daha ortaya çıkmıştır.

2.9. Özet İçeriklerine Dair Bulgular

Şekil 07: Makalelerin Özet İçeriklerinin Dağılımı

Akademik yayın dilinde çalışma özetlerinin daha sonraki süreçleri kolaylaştırması açısından oldukça büyük önemi vardır. Bu nedenle özetler mutlaka amaç, kapsam, yöntem ve bulgulara yönelik ifadeler içermelidir. Dijitalleşme literatürüne katkı sağlayan araştırmalar bu bağlamda incelenmiş ve bazı sonuçlar elde edilmiştir. Şekil 07'ye bakıldığında ilk olarak %90,1 oranla özetlerin çoğunun bir amaç cümlesi içerdiği görülmektedir. Araştırmacılar çalışmalarının amacını betimleme noktasında gerekli özeni göstermektedir. Kapsam konusunda da benzer bir durum söz konusudur. Yüksek bir çoğunlukta (%79,5 oranla) kapsam cümleleri özet içerisinde yer almaktadır. Yönteme ilişkin verilere baktığımızda %74,9 gibi bir oranda yöntem cümlelerine rastlanmaktadır. Ancak birçok araştırma yöntem cümlelerine yer verse de yönteme yönelik kafa karışıklıkları içermektedir. Bazı araştırmacılar nitel, nicel ve karma yöntemleri, yaklaşımları ve gerekli veri toplama araçlarını net bir şekilde vurgulamalarına rağmen bazıları ise sadece veri toplama tekniklerine ya da yaklaşımlara değinmişlerdir. Son olarak bulguların özet içeriklerindeki dağılımlarına baktığımızda diğer gerekliliklere nazaran bulguların ve sonuçların daha az belirtildiği görülmektedir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.10. Makalelerin Yöntemlerine Göre Dağılımları

Tablo 07: Makalelerin Yöntemlerine Göre Dağılımları

	Belge grubu	Toplam
Yönteme İlişkin Dağılımlar		
Teorik/Betimsel Araştırma	51 (18,0%)	51
Nitel	186 (65,7%)	186
Nicel	41 (14,5%)	41
Karma	5 (1,8%)	5
Σ TOPLAM	283	283
# N = Belgeler	283 (100,0%)	283 (100,0%)

Araştırma kapsamında makaleler yöntemsel olarak incelenmiştir. 283 makale çalışmasına yapılan kodlardan elde edilen verilere göre araştırmalarının çoğunluğunun Nitel, Nicel ve Karma yöntemler içeren ampirik (alan) araştırmaları olduğu tespit edilmiştir. Zira Tablo 06’ya bakıldığında 51 araştırma ile Teorik/Betimsel Araştırmalar %18,0 oranlarında kalmıştır. Ampirik araştırmalar içerisinde en çok kullanılan yöntem nitel araştırma yöntemleridir. Teorik araştırmalarda dahil 283 araştırmanın 186’sını (%65,7) nitel araştırmalar oluşturmaktadır. Bunu 41 (14,5) ile Nicel araştırmalar, 5 (%1,8) ile Karma araştırmalar takip etmektedir. Ampirik Nitel Araştırmalar ve Teorik/Betimsel Araştırmalar iletişim araştırmaları içerisinde en çok tercih edilen yöntemlerin başında gelmektedir. Dijitalleşme konusunda da benzer bir seyrin devam ettiği görülmektedir. Ancak son yıllarda sosyal bilimler alanında karma araştırma yöntemlerine yönelik eğilim artmaktadır. Güvenirlik ve geçerlilik noktasında karma araştırmalar daha kabul edilebilir yapıya sahip olduğu düşünülmektedir. Elde edilen verilen doğrultusunda görüldüğü üzere dijitalleşme konusunda karma araştırmaların oldukça az tercih edildiği tespit edilmiştir. Bu nedenle karma yöntemlerin artırılmasına yönelik teşvik edici olunması önerilmektedir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.11. Makalelerin Konularına Göre Dağılımları

Tablo 08: Makalelerin Konularına Göre Dağılımları

	Belge grubu		Toplam	
✓ Konulara Göre Dağılımları				
• Dijital Oyun	11,7%	33	11,7%	33
• Dijital Pazarlama	4,2%	12	4,2%	12
• Dijital Halkla İlişkiler	3,9%	11	3,9%	11
• Dijital Aktivism	2,5%	7	2,5%	7
• Dijital Okuryazarlık	2,1%	6	2,1%	6
• Mahremiyet	2,1%	6	2,1%	6
• Dijital Gazetecilik	1,8%	5	1,8%	5
• Dijital Yerliler	1,8%	5	1,8%	5
• Dijital Tüketim	1,8%	5	1,8%	5
• Dijital Diplomasi	1,4%	4	1,4%	4
• Dijital Hikaye	1,4%	4	1,4%	4
• Dijital Sinema	1,1%	3	1,1%	3
• Dijital Markalaşma	1,1%	3	1,1%	3
• Dijital Gözetim	1,1%	3	1,1%	3
• Benlik Sunumu	1,1%	3	1,1%	3
• Dijital Haber	1,1%	3	1,1%	3
• Dijital Platformlar	1,1%	3	1,1%	3
• Dijital Etik	1,1%	3	1,1%	3
• Diğer	58,6%	164	58,6%	164
Σ TOPLAM	100,0%		100,0%	
# N = Belgeler	283 (100,0%)		283 (100,0%)	

Araştırma kapsamında 283 makale çalışması tek tek konularına göre kodlanmış, birbirinden farklı 167 konu kodu elde edilmiştir. Tablo 07’de 167 konunun sadece 18 tanesine yer verilmiştir. Tabloya alınmayan konular “Diğer” kategorisi içerisine alınmıştır. Bu konular içerisinde en çok kodlanan üç konu %11,7 (33) ortalama ile Dijital Oyun olurken, onu %4,2 (12) ile Dijital Pazarlama, %3,9 (11) ile de Dijital Halkla İlişkiler takip etmiştir. Dijitalleşmenin 167 farklı konu içerisinde ele alınması oldukça iyi bir sonuçtur ve onu farklı bağlamlarda değerlendirmek ve analiz etmek açısından önemlidir.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

2.12. Makalelerin Kodlarına Göre Dağılımları

Şekil 08: Makalelerde Kullanılan Anahtar Kelime Bulutu

Araştırma kapsamında anahtar kelimelerin dağılımlarını ve yoğunluklarını bulmaya yönelik yapılan kodlama sonucunda 1279 kod elde edilmiş, 781 farklı anahtar kelime tespit edilmiştir. 781 anahtar kelime arasından en yoğun şekilde kullanılan kelime %19,1 (55) oranla Sosyal Medya olmuştur. Sosyal Medya’yı %11,3 (32) ile Dijitalleşme, %9,9 (28) ile Dijital Oyun, %9,2 (26) ile de Yeni Medya takip etmiştir. Bunları ise sırasıyla Dijital Medya, İnternet, Halkla İlişkiler, Covid-19, Dijital Pazarlama, İletişim, Dijital İletişim, Dijital Dönüşüm, Youtube ve Dijital aktivizm kelimeleri takip etmiştir.

SONUÇ

Bu çalışmada 2017-2021 yılları arasında Türkiye’deki iletişim dergilerinde yayınlanan dijitalleşme ile ilgili 283 makale ele alınmıştır. Bahsi geçen yıllarda yayınlanan toplam makale sayısının 3057 olduğu göz önünde bulundurulduğunda Türkiye’deki iletişim literatürünün %92’si dijitalleşme üzerine olduğu görülmektedir. Arşiv taraması yapılırken dikkate değer bir husus olarak sosyal medyaya ilişkin

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

makalelerin neredeyse hiçbirinde “dijital” kelimesinin başlıkta veya anahtar kelimelerde kullanılmadığı görülmüştür. Bu da sosyal medya veya yeni medya bağlamında yapılan çalışmaların dijitalleşme literatürünün içerisinde konumlandırılmadığı anlamına gelmektedir. Bu sebeple dijitalleşmenin iletişim literatürü içerisindeki oranının hatırı sayılır bir oran olduğunu göstermektedir. Dijitalleşmeye ilişkin makalelerin yıllara göre dağılımına bakıldığında 2017’den beri sayının sürekli arttığı ve 2021 yılında ise oldukça yüksek bir artış gösterdiği görülmektedir. Dolayısıyla dijitalleşme konulu makaleler iletişim literatürü içerisinde giderek daha fazla bir yer kaplamaktadır. Bu durum ortaya çıkmasında Covid-19 Pandemisinin ciddi bir etkisi olduğu düşünülmektedir.

Yayın dili açısından bakıldığında dijitalleşme konulu makalelerin %91,1’inin Türkçe, %8,9’unun ise İngilizce olarak kaleme alındığı tespit edilmiştir. İngiliz Dili’nde yazılmış olan 25 makalenin ise İstanbul, Marmara, Galatasaray ve Ankara Üniversiteleri gibi köklü okulların dergilerinde yayınlandığı görülmektedir.

Makalelerin, üzerine kurulmuş olan teorilere bakıldığında %59 gibi ezici bir oranla ana akım iletişim araştırmalarının ön planda olduğu görülmektedir. Çalışmalarda kullanılan teoriler, o konuya ilişkin genel yaklaşımı da ortaya koyma imkânını da sunmaktadır. Dijitalleşme konusunda ana akım teorilerin ön planda olması Türkiye’de akademinin dijitalleşmeye olan yaklaşımının olumlu bir seyir izlediğini göstermektedir. Teknolojik yeniliklerin toplumsal hayatı dönüştürdüğü durumlarda ortaya çıkan tehdit ve korku algısı ile uyum sağlama ve fırsat algısı noktasında Türkiye’deki dijitalleşme çalışmalarının uyum sağlama ve fırsat penceresinden meseleye yaklaştığı söylenebilir. Dijitalleşmeye eleştirel yaklaşan %21,9’luk dilim haricinde meseleye fazla olumsuz yaklaşmadığı görülmektedir.

Bu durum konu dağılımlarında da kendisini göstermektedir. Dijitalleşme literatüründe dijital dönüşümün kendisinde de olduğu gibi- dijital oyunlar %11,7 ile en fazla konu edilen çalışmaları oluşturmaktadır. Dijital oyunları %4,2 ile dijital pazarlama ve %3,9 ile dijital halkla ilişkiler takip etmektedir. Dijital etik veya dijital gözetim gibi dijital dünyanın yeni düzenine daha temkinli yaklaşan konularda yapılan çalışmalar ise %1,1 gibi daha düşük oranlarda kalmıştır. Dolayısıyla hem kullanılan teorilere hem de

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

tercih edilen konulara bakıldığında Türkiye’deki iletişim literatürünün dijitalleşmeye olumlu yaklaştığı yorumu yapılabilir.

Makalelerin yöntemlerine göre dağılımlarına bakıldığında nitel yöntemlerin %65,7 ile ilk sırada yer aldığı tespit edilmiştir. Nicel ve karma yöntemler de bu orana dahil edildiğinde ampirik araştırmaların %82 gibi yüksek bir orana ulaştığı görülmektedir. Sahadan daha sağlıklı sonuçlar elde etmek adına %1,8’de kalan karma araştırma yönteminin daha fazla kullanılmasının literatür açısından faydalı olacağı söylenebilir. Ancak teorik yöntemin %18’lerde kalması dijitalleşme üzerine yapılan felsefi değerlendirmelerin yetersiz kaldığını düşündürmektedir. Dijitalleşmekte olan toplum üzerine etik, antropolojik, teolojik ve sosyolojik düşünce üretiminin Türkiye’deki dijitalleşme literatüründe zayıf kaldığı söylenebilir.

Makalelerde kullanılan anahtar kelimeler çalışmaların daha çok sosyal medya üzerine odaklandığını ortaya koymaktadır. Sosyal medya ile yeni medya anahtar kelimeleri aynı kategori olarak kabul edilirse %28,3’lük bir orana ulaşılmaktadır. “Dijitalleşme” anahtar kelimesi %11,3’ünü kapsarken “dijital oyun” anahtar kelimesi %9,9’luk bir orana sahiptir. Anahtar kelimelerden yola çıkarak genel bir değerlendirme yapmak gerekirse dijitalleşme üzerine yazılan makalelerin önemli bir kısmında sosyal medya, halkla ilişkiler ve pazarlamaya ilişkin bir literatür oluştuğu, Covid-19 pandemisinin kendine hatırı sayılır bir yer edindiği sonucu çıkarken dijital oyun kategorisinin müstakil ve sabit bir oranda literatürde yer aldığı sonucuna varılabilir.

Makalelerin özetlerinin incelenmesi literatürün kalitesi bakımından önem arz etmektedir. Bir özetle bulunması gereken amaç, kapsam, yöntem ve bulgulara ilişkin cümleler makalenin niteliğini göstermektedir. Dijitalleşmeye dair literatür incelendiğinde en fazla amaç cümleleri noktasında özen gösterildiği, en az ise bulgulara yer verilmesi bakımından özen gösterildiği tespit edilmiştir. Makale özetlerinin %9,9’unda amaç cümlesi bulunmazken %37,1’inde bulgulara yer verilmemiştir. Özetlerin %25,1’inde yönteme değinilmemesi de önemli bir eksiklik olarak görülmektedir.

Dijitalleşmeye ilişkin son beş yılda oluşan iletişim literatürüne beklenildiği gibi en fazla katkıyı iletişim fakülteleri sağlamıştır. Bölümler düzeyinde bakıldığında ise ilk

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

sırada halkla ilişkiler bölümü yer almaktadır. Farklı isimlerle ifade edilen halkla ilişkiler bölümlerinin oranları toplandığında halkla ilişkiler bölümlerinin %15,2 oranında dijitalleşme literatürüne katkı sağladıkları görülmektedir. Halkla ilişkiler bölümünü %9,3 ile gazetecilik ve benzeri bölümler, %7,4 ile RTS ve benzeri bölümler takip etmektedir. Bölüm dağılımına bakıldığında da dijitalleşmeye ilişkin literatürün halkla ilişkiler, reklam, marka, pazarlama gibi alanlarda daha fazla çalışmalar yapıldığı ortaya çıkmaktadır.

Üniversiteler düzeyinde bakıldığında ise en fazla katkıyı İstanbul ve Marmara Üniversitelerinin yaptığı, onları da İstanbul Aydın, Hacı Bayram Veli, Atatürk, Erciyes, Kocaeli, Anadolu ve Sakarya Üniversitelerinin takip ettiği tespit edilmiştir. Toplamda, akademisyenlerinin dijitalleşme literatürüne katkı sağladığı, 82 farklı üniversitenin 62’sinin devlet üniversitesi olduğu görülmektedir. Sıralamada ilk 22 üniversite arasından literatüre makale sayısı olarak katkı verme oranlarına bakıldığında devlet üniversitelerinin %50,1 özel üniversitelerin ise 13,6 olduğu tespit edilmektedir. Bu verilerden hareketle köklü üniversitelerin daha fazla katkı sağladığı, özel üniversitelerin katkısının oldukça düşük olduğu, özel üniversiteler içerisinde İstanbul Aydın Üniversitesi’nin hatırı sayılır bir katkı yaptığı ortaya çıkmaktadır.

Dijitalleşme literatürüne katkı sağlayan yazarların cinsiyet ve unvan dağılımları da bazı ipuçları barındırmaktadır. Araştırmacıların cinsiyet dağılımı çok anlamlı bir sonuç vermemektedir. Kadın araştırmacıların oranı %51,6 iken erkek araştırmacıların oranı %48,4’tür. Bu veriden çıkarılabilecek tek sonuç dijitalleşme konusunda çalışma yapma motivasyonunun cinsiyete göre değişmediği şeklinde olabilir. Ancak unvana göre dağılım daha genç araştırmacıların dijitalleşme konusunda araştırma yaptıkları şeklinde bir sonuç verebilmektedir. Literatüre toplam katkı oranına bakıldığında profesör ve doçentleri %16’da kaldıkları görülmektedir. Geriye kalan %84’lük katkıyı ise doktor öğretim üyesi, öğretim görevlisi, araştırma görevlisi, doktora öğrencisi ve yüksek lisans öğrencisi gibi görece daha genç olduğu varsayılan araştırmacıların yaptığı ortaya çıkmaktadır. Ayrıca bu noktada yüksek lisans ve doktora mezuniyeti için pek çok enstitünün koymuş olduğu makale yayınlama şartı da göz önünde bulundurulursa yapılan makale çalışmalarının bir kısmının tezlerden üretilmiş olduğu ve öğretim üyesi statüsündeki araştırmacıların

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

makalelerde ortak yazar olarak yer aldıkları da değerlendirilmelidir. Bu bağlamda çalışmada elde edilen dağılımlardan biri olan yazar sayıları dağılımı farklı bir anlam kazanabilir. Yapılan çalışmaların %52,3’ü tek yazarlı, %45,2’si çift yazarlı, %1,8’i üç yazarlı ve %0,7’si dört yazarlı olarak sıralanmıştır. Çift yazarlı makalelerin bir kısmının yukarıda sözü edilen tez danışmanı olarak ortak yazarlı makalelerden olduğu düşünülmektedir. Bunun dışında son yıllarda artmaya başlayan çok yazarlı makaleler farklı disiplinlerin bakış açılarını yansıtabilme veya karma ampirik çalışmaların önünü açma noktasında önem arz etmektedir. Fakat hali hazırda dijitalleşme literatüründe tek yazarlı makale sayısı ilk sırada yer almaktadır.

Türkiye’deki dijitalleşme literatürünün son beş yılına bakıldığında çalışma sayılarında ciddi bir artış olduğu, genç araştırmacıların konuya daha fazla ilgi gösterdiği, devlet üniversitelerinin alana daha fazla katkı sunduğu, tek yazarlı ve Türkçe makalelerin tercih edildiği tespit edilmiştir. Ayrıca konu seçiminde dijital oyunlar ve halkla ilişkiler/pazarlama konuları daha fazla tercih edilmekte, ana akım iletişim araştırmaları teorileri benimsenmekte, daha ziyade nitel yöntemler kullanılmakta ve genel olarak dijitalleşmeye olumlu bir yaklaşım sergilenmektedir.

KAYNAKÇA

Akkor Gül, A. (2005) A Media Agenda Setting Research: The Mardin Kızıltepe Event. 3rd International Symposium Communication in the Millennium. Anadolu Üniversitesi Yayınları No: 1663

Lincoln, Y. S., & Guba, E. G. (1985). Naturalistic inquiry. Sage.

Mcluhan, Marshall, & Bruce, R. Powers (2001). Global Köy, (Bahar Öcal Düzgören, Çev.). İstanbul: Scala Yayıncılık.

Mcluhan, Marshall (2014). Gutenberg Galaksisi, (Gül Çağalı Güven, Çev.). İstanbul: Yapı Kredi Yayınları.

Merriam, Saharan B. (2013). Nitel Araştırma: Desen ve Uygulama İçin Bir Rehber. (Selahattin Turan, Çev.). Ankara: Nobel Akademik Yayıncılık.

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

Nişanyan Sözlük (2022). Dijital Maddesi, <https://www.nisanyansozluk.com/kelime/dijital>

Postman, Neil (2020). Televizyon Öldüren Eğlence, (Osman Akinhay, Çev.). İstanbul: Ayrıntı Yayınları.

Punch, Keith F. (2016). Sosyal Araştırmalara Giriş, (Dursun Bayrak, H. Bader Arslan & Zeynep Akyüz, Çev.). Ankara: Siyasal Kitabevi.

Kurnaz, Zeynep (2021) Nitel Araştırma Yöntemlerinde GeçerlikGüvenirlik ve Diğer Etik Konular. https://www.youtube.com/watch?v=WWWZjl_9yMUA., Erişim Tarihi: 30.07.2023.

Saldaña, Johnny (2022) Nitel Araştırmacılar için Kodlama El Kitabı. Pegem Akademi Yayıncılık.

Silverman, David (2021). Nitel Araştırma Nasıl Yapılır. (Ergin Hava, Çev.). İstanbul: Küre Yayınları.

Stan, Lavinia (2010) Content Analysis, Encyclopedia of Case Study Research içinde, (Ed. Albert J. Mills, Gabrielle Durepos, Elden Wiebe), California: Sage Publications.

Yin, Robert K. (2018). Case study research and applications. Sage.

Yıldırım, Ali & Şimşek, Hasan (2016). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri, Ankara: Seçkin.

Tutar, Hasan (2022). Nitel Araştırmalarda Geçerlilik ve Güvenilirlik: Bir model önerisi. Anadolu Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, 22(Özel Sayı 2), 117-140.

Tekindal, Satılmış (2023). Nicel, Nitel, Karma Yöntem Araştırma Desenleri ve İstatistik. Nobel yayıncılık: Ankara.

Ek 1: Araştırmaya Dahil Edilen Dergiler

Dergi Adı	Yıl	Sayı	Dijitalleşme	
			Makale sayısı	Makalesi
İletişim Kuram ve Araştırma Dergisi	2021	56	10	4
		55	10	2
		54	12	1
		53	10	0
	2020	52	10	0

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

			51	8	1
			50	9	2
		Toplam	7	69	10
2	Kritik İletişim Çalışmaları Dergisi	2021	3--2	5	1
			3--1	3	0
		2020	2--2	5	0
			2--1	5	0
		2019	1--2	5	0
			1--1	5	0
Toplam	6	28	1		
3	Sakarya İletişim Dergisi	2021	1--2	6	1
			1--1	6	1
		Toplam	2	12	2
4	Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi	2021	8--2	6	1
			8--1	9	1
		2020	7--2	3	1
			7--1	6	0
		2019	6--1	5	0
			5--2	7	0
		2018	5--1	5	0
			4--2	5	0
		2017	4--1	3	0
			Toplam	9	49
5	Elektronik Cumhuriyet İletişim Dergisi	2021	3--2	11	2
			3--1	8	3
		2020	2--2	5	0
			2--1	4	0
		2019	1--3	5	0
			1--2	5	1
		2018	1--1	6	0
			Toplam	7	44
6	Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Medya ve İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	9	7	0
			8	4	0
		2020	7	6	1
			6	5	0
		2019	5	7	1
			4	5	0
		2018	3	5	0
			2	3	1
		2017	1	3	1
			Toplam	9	45
7	İletişim ve Diplomasi Dergisi	2021	6	3	0
			5	3	1
		Toplam	2	6	1
8	Kastamonu İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	7	5	0
			6	5	0
		2020	5	6	2
			4	4	0
		2019	3	2	0
			2	6	2
		2018	1	8	1
Toplam	7	36	5		
9	Uluslararası Medya ve İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	4--2	10	1
			4--1	8	0
		2020	3--2	6	0

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		3--1	7	1
		2--2	10	0
		2--1	7	0
		1--2	7	0
		1--1	5	1
		Toplam	8	60
				3
10	Erciyes İletişim Dergisi	2021	8--2	23
			8--1	18
		2020	7--2	24
			7--1	20
		2019	6--2	34
			6--1	30
		2018	5--4	26
			5--3	12
		2017	5--2	17
			5--1	19
		Toplam	10	223
				24
11	Selçuk İletişim Dergisi	2021	14--4	14
			14--3	15
			14--2	22
			14--1	13
		2020	13--3	8
			13--2	21
			13--1	12
		2019	12--2	22
			12--1	23
		2018	11--2	20
			11--1	19
		2017	10--1	21
			9--4	13
		Toplam	13	223
				21
12	Atatürk İletişim Dergisi	2021	22	5
			21	5
		2020	20	5
			19	5
		2019	18	5
			17	6
		2018	16	4
			15	5
		2017	13	5
			12	9
		Toplam	10	54
				3
13	İstanbul Arel Üniversitesi İletişim Çalışmaları Dergisi	2021	20	9
			19	5
		2020	18	5
			17	5
		2019	16	4
			15	3
		2018	14	4
			13	4
			12	3
		2017	11	3
		Toplam	10	45
				5
14	Galatasaray Üniversitesi İletişim Dergisi	2021	35	3
			34	4
				0
				1

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		2020	33	3	0
			32	8	2
		2019	31	13	2
			30	10	0
		2018	29	12	0
			28	10	0
		2017	27	8	0
			26	10	1
		Toplam	10	81	6
15	Kocaeli Üniversitesi İletişim Fakültesi Araştırma Dergisi	2021	18	8	0
			17	4	0
		2020	16	10	1
			15	8	1
		2019	14	6	1
			13	9	1
		Toplam	6	45	4
16	Kültür ve İletişim Dergisi	2021	48	6	0
			47	10	1
		2020	46	4	0
			45	11	0
		2019	44	9	0
		Toplam	5	40	1
17	Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi	2021	9--2	20	2
			9--1	15	1
		2020	8--2	25	0
			8--1	24	3
		2019	7--2	24	1
			7--1	18	0
		2018	6--2	32	2
			6--1	31	0
		2017	5--2	16	0
			5--1	17	1
		Toplam	10	222	10
18	Türkiye İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	38	26	1
			37	18	1
		2020	36	12	0
			35	15	2
		2019	34	11	1
			33	7	1
		2018	31	13	0
			29	7	0
		2017	28	8	0
			27	8	0
		Toplam	10	125	6
19	Simetrik İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	2--2	1	0
			2--1	2	0
		2020	1--4	1	0
			1--3	2	0
		2019	1--2	3	0
			1--1	5	1
		Toplam	6	14	1
20	Ege Üniversitesi İletişim Fakültesi Yeni Düşünceler Hakemli E-Dergisi	2021	16	3	1
			15	9	1
		2020	14	10	3
			13	3	0

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		2019	12 11	4 3	2 0
		2018	10 9	2 8	0 0
		2017	8	6	0
		Toplam	9	48	7
21	İletişim Çalışmaları Dergisi	2021	7--3 7--2 7--1	5 7 7	2 0 0
		2020	6--2 6--1	3 5	1 0
		2019	5--2 5--1	7 4	0 0
		2018	4--2 4--1	3 3	0 0
		2017	3--2 3--1	4 5	0 0
		Toplam	11	33	3
22	Karadeniz Teknik Üniversitesi İletişim Araştırmaları Dergisi	2021	11--2 11--1	6 5	1 0
		2020	10--2 10--1	6 6	0 1
		2019	9--2 9--1	5 7	2 0
		2018	8--2 8--1	5 4	1 0
		2017	7--2 7--1	8 7	0 1
		Toplam	10	59	6
23	Aksaray İletişim Dergisi	2021	3--2 3--1	4 6	0 0
		2020	2--2 2--1	2 3	0 0
		2019	1--2 1--1	2 4	0 0
		Toplam	6	21	0
24	Middle Black Sea Journal of Communication Studies	2021	6--2 6--1	3 5	0 0
		2020	5--2 5--1	5 6	1 2
		2019	4--2 4--1	5 4	0 0
		2018	3--2 3--1	3 3	0 0
		2017	2--2 2--1	4 3	0 0
		Toplam	10	41	3
25	Akdeniz Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi	2021	36 35	25 26	4 1
		2020	34 33	21 15	1 0
		2019	32 31	35 30	2 2
		2018	30 29	19 16	3 1

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		2017	28	14	1
			27	9	0
		Toplam	10	220	15
26	Uluslararası Sanat Kültür ve İletişim Dergisi	2021	3--1	5	0
		2019	2--1	6	0
		2018	1--1	4	0
		Toplam	3	15	0
27	Bilgi ve İletişim Teknolojileri Dergisi	2021	3--2	6	0
			3--1	6	1
		2020	2--2	5	0
			2--1	6	0
		2019	1--1	5	0
		Toplam	5	28	1
28	Intermedia International E-journal	2021	15	4	2
			14	7	2
		2020	13	17	1
			12	16	1
		2019	11	2	0
			10	5	1
		2018	9	7	1
			8	7	2
		2017	7	8	3
			6	12	1
		Toplam	10	85	14
29	Etkileşim Dergisi	2021	8	7	1
			7	9	2
		2020	6	7	1
			5	9	0
		2019	4	9	0
			3	12	0
		2018	2	11	2
			1	10	1
		Toplam	8	74	7
30	İnönü Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi	2021	6--2	27	1
			6--1	27	4
		2020	5--2	6	0
			5--1	7	0
		2019	4--2	13	0
			4--1	5	0
		2018	3--2	11	0
			3--1	12	0
		2017	2--2	10	0
			2--1	5	0
		Toplam	10	123	5
31	SDÜ İfade Dergisi	2021	3--1	3	2
		2019	2--1	3	0
		2018	1--2	0	0
			1--1	2	0
		Toplam	4	8	2
32	Yeni Medya Dergisi	2021	11	6	2
			10	6	2
		2020	9	6	1
			8	6	0
		2019	7	5	0
			6	5	1

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		2018	4	5	0
			3	4	0
		2017	2	4	1
		Toplam	9	47	7
33	Kurgu Anadolu Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi	2021	29--2	10	0
			29--1	5	0
		2020	28--1	21	1
			27--2	10	1
		2019	27--1	5	0
			26--3	33	1
		2018	26--2	6	0
			26--1	7	0
			25--3	8	1
		2017	25--2	7	0
25--1	6		0		
Toplam	11		123	4	
34	INJOCMER International Journal of Communication and Media Research	2021	1--2	5	1
			1--1	5	0
		Toplam	2	10	1
35	Connectist: Istanbul University Journal of Communication Sciences	2021	61	12	1
			60	8	1
		2020	59	11	1
			58	10	1
		2019	57	8	1
			56	7	2
		2018	55	8	2
			54	8	2
		2017	53	6	2
			52	8	1
Toplam	10	86	14		
36	AJIT-e: Bilişim Teknolojileri Online Dergisi	2021	47	2	0
			46	3	1
			45	7	0
			44	5	0
		2020	43	4	0
			42	7	2
			41	2	0
			40	4	0
		2019	39	7	2
			38	9	2
			37	6	1
			36	5	0
		2018	35	11	2
			34	8	0
			33	13	1
			32	10	1
31	10		0		
2017	30	15	1		
	29	5	1		
	28	4	1		
	27	3	1		
	26	5	0		
Toplam	22	145	16		
37	TRT Akademi	2021	13	4	1
			12	12	9

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		11	6	3	
		10	13	1	
		9	15	0	
		8	12	1	
		7	5	0	
		6	9	1	
		5	12	0	
		4	9	0	
		3	9	0	
		Toplam	11	106	16
38	Ankara Üniversitesi İlef Dergisi	2021	8--2	7	1
			8--1	7	1
		2020	7--2	6	2
			7--1	6	0
		2019	6--2	6	1
			6--1	6	1
		2018	5--2	5	0
			5--1	4	0
		2017	4--2	3	0
			4--1	6	0
		Toplam	10	56	6
39	İletişim Bilimi Araştırmaları Dergisi	2021	1--2	2	1
			1--1	6	0
		Toplam	2	8	1
40	Bilişim Hukuku Dergisi	2021	3--2	5	1
			3--1	4	1
		2020	2--2	2	0
			2--1	4	0
		2019	1--2	3	0
			1--1	4	0
		Toplam	6	22	2
41	Medya ve Din Araştırmaları Dergisi	2021	4--2	11	0
			4--1	9	2
		2020	3--2	6	0
			3--1	7	0
		2019	2--2	7	1
			2--1	6	0
		2018	1--2	4	0
			1--1	3	2
		Toplam	8	53	5
42	Medya ve Kültürel Çalışmalar Dergisi	2021	3--2	7	0
			3--1	6	0
		2020	2--2	4	0
			2--1	4	0
		2019	1--2	3	1
			1--1	4	0
		Toplam	6	28	1
43	Moment Dergi	2021	8--2	7	0
			8--1	15	0
		2020	7--2	11	1
			7--1	6	0
		2019	6--2	10	1
			6--1	5	0
		2018	5--2	10	2
			5--1	5	0

DORU, İsmail ve GÜVEN, Ahmet (2023). Türkiye’de İletişim Literatüründe Ortaya Konulan Dijitalleşme Konulu Makalelere Yönelik Nitel Bir İnceleme. Gümüşhane Üniversitesi İletişim Fakültesi Elektronik Dergisi (e-gifder), 11 (2), 1114-1150.

		2017	4--2	7	3
			4--1	8	1
		Toplam	10	84	8
44	Yeni Medya Elektronik Dergisi	2021	5--3	5	1
			5--2	7	2
			5--1	6	2
		2020	4--3	6	1
			4--2	6	1
			4--1	6	3
		2019	3--3	5	1
			3--2	7	2
			3--1	5	1
		2018	2--3	8	1
			2--2	5	1
			2--1	5	1
		2017	1--3	5	0
			1--2	9	3
			1--1	13	3
		Toplam	15	98	23
Genel Toplam			356	3042	283

Yazarların çalışmaya katkı oranları eşittir.

Çalışma kapsamında herhangi bir kurum veya kişi ile çıkar çatışması bulunmamaktadır.